

ПРИЧИНИ РОЗГЛЯДУ ФЕНОМЕНУ ЦІЛІСНОСТІ У КОНТЕКСТІ ДУХОВНОГО ТА ФІЗИЧНОГО ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ

Годзь Н.Б., Крущ О.А.

*Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна*

Мета філософії та науки в цілому максимально описати реальність, в якій знаходиться людство. Історія розвитку філософії та науки поширила запити до дослідження як об'єкту, так і предмету цього дослідження, включивши в перелік не лише природу (ми маємо на увазі весь Космос у цілому), але й техніку та технології. Основними кроками людства у самопізнанні були створення спочатку бінарного методу осягнення реальності («один-багато», «верх-низ», «так-ні», тощо, але й наступник крок еволюціонування загальнолюдської свідомості і перехід на «троїчну» систему, яка вводила більшу свободу та альтернативність розвитку думки. Зокрема і аналітичної думки людини, за допомогою якої виникала можливість до вибору та більшої кількості альтернатив. Тим чи іншим чином всі давні суспільства починали філософський та відповідно згодом науковий шлях дослідження саме з пошуку Єдиного, того, що можна назвати сучасною мовою Першоматерії, пригадуючи праці Фалеса, Анаксимандра та Анаксимена (принаймні того, що до нас дійшло у уривках та переказах ми можемо бачити, що вже тоді питання цілісності, спільного, єдиного мало низку альтернативних гіпотез і теорій. Та ці етапи розвитку філософської думки забезпечили можливість рухатися надалі філософам та науковцям на шляху розуміння конструкту Всесвіту та Людини. В певний час поняття «*ὅλος*» («*holos*») яке перекладають як «цілий», або «весь» стало головним месиджем «філософії цілісності», яка стала досить широкою науковою площиною дослідження у сучасній західноєвропейській філософії. Пригадуючи ще Аристотелівську «Фізику» ми бачимо, що вже у його час серед освічених людей розуміння цілого та частки було важливим етапом освіти молоді та важливим етапом розвитку наукової думки. Ближче наближення до аналізу тенденцій холі стичної філософії показує, що основним стрижнем у дослідженнях західноєвропейськими науковцями у певний час було взято курс на розуміння цілісності світу як наслідку певної «творчої еволюції», правда виводячи для цього певний конструкт, який запропоновано було називати «фактором цілісності». Загальні джерела пишуть, що поняття Холізму було введено південноафриканським військовим та державним діячем Яном Смутсом у книзі «Еволюція особистості» (1926), тобто воно сформувалося у першій чверті двадцятого сторіччя, вже після жахів спричинених першою світовою війною. Також певні електронні джерела пишуть, Холізм як вчення було засновано Джоном Скоттом Холдейном у книзі «Філософські основи біології» (1931) [4].

М.В. Костицький та Н.В. Кушакова-Костицька у статті розглядають насамперед «питання відродження (ренесансу) натурфілософії та натурфілософського підходу до зв'язку Буття, Матерії та Свідомості як методологічної основи» [3, с.8]. Розглядаючи низку всезагальних законів фізичного, природного буття та поширюючи їх на світ політичних та законотворчих реалій вони роблять висновки, що «від закону космічного (всезагального) до закону людського – складний шлях. Закони Буття мають об'єктивний характер, закони людські, певним чином державні – суб'єктивний. Хоча їх об'єднує трансцендентність: чим більше в людському законі тих засад, які людство отримало через одкровення чи через пророків, тим ближчі вони до метафізичної суті Буття. У протилежному випадку вони є зазвичай антигуманними, проти-людськими, протиприродними й такими, що посягають на саму суть Буття» [3, 18].

Тема ментального здоров'я, питання відновлення особистості у надважких умовах війни та повоєнної для сучасної України постає одною з багатьох задач на шляху відновлення здоров'я спільноти. Тема складна, потребує міжнаукового діалогу практиків та теоретиків дуже різних напрямів та дисциплін, але вона оправдана задачею виживання держави та реалізації багатьох задач без яких жодна держава не може крокувати у майбутнє.

Розумне використання альтернативних та традиційних медичних, технічних, освітніх та реабілітаційних програм (бо реабілітаційні програми торкаються і соціальних, і педагогічних і законотворчих питань) розкриває зрозумілий курс держави та її громадян на шляху як відновлення власної цілісності, так і цілісності країни загалом.

Література:

1. Годзь Наталія Війна та повоєнний простір / Наталія Годзь // Матеріали Міжнародного науково-методичного семінару «Людина / Світ на роздоріжжі: технології, ресурси, соціальні інституції». Практичні студії 4–6 травня 2023 р. / гол. ред. О. О. Дольська – Харків, НТУ «ХП», 2023 р. 78 с., С. 15-19. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64593>

2. Годзь Наталія Питання урбаністики та ментальне здоров'я в сучасному та повоєнному просторі України / Н. Годзь // Соціальні та гуманітарні технології: філософсько-освітній аспект : Матеріали ІХ міжнародної науково-теоретичної конференції (23-24 березня 2023 р. м. Черкаси) [Електронний ресурс] / упорядник О.І. Астапова-Вязміна; відп. ред. проф. А.І. Бойко. М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технологіч. ун-т – Черкаси:ЧДТУ, 2023. – 133 с., С. 72-24 <https://books.google.com.ua/books?id=26m7EAAAQBAJ&lpg=PA72&ots=pdMror4utc&lr&hl=uk&pg=PA72#v=onepage&q&f=false> https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=B8zA1-sAAAAJ&sortBy=pubdate&citation_for_view=B8zA1-sAAAAJ:ZqE1mSdD_DYC

3. Костицький М.В., Кушакова-Костицька Н.В. Цілісність і єдність в онтології законів буття та соціуму 2021. № 1(21)Філософські та методологічні проблеми права, С. 8-21.Електронний ресурс. Режим доступу: <https://philosophy.naiou.kiev.ua/index.php/philosophy/article/view/1415>

4. Холізм. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A5%D0%BE%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%BC>

5. Холістична медицина Електронний ресурс. Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A5%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%86%D0%B8%D0%BD%D0%B0

КУЛЬТИВУВАННЯ РЕЛІГІЙНОСТІ ЯК ЖИТТЄВО-ЦІННІСНОЇ ПОЗИЦІЇ

Гончаров Г.М., Салтан Н.М.

Харківська державна академія фізичної культури, Харків, Україна

У сучасному суспільстві для людини вкрай важливо не втратити відчуття життєвої значущості й онтологічної закоріненості тих цінностей, які сакралізовані ідеєю Бога. У багатьох дискурсах наголошується на тому, що ціннісна конструктивність та моральна векторність не тільки життєвої практики, але й наукового пізнання значною мірою ґрунтується на залученості в метанауковий контекст уявлення про духовно-космічний абсолют. Переживання нуменозного є джерелом енергії, що дає людині сили для творчості та наснаги, до гармонійної самореалізації і самовдосконалення. Втрата боговідчуття нерідко осмислюється як одна з можливих передумов дегуманізації розвитку науки і технологічної сфери, деструктивного використання його технологічних та соціальних результатів. Характеризуючи позитивістсько-споживацьку настанову суспільства, зорієнтованого на втрату боговідчуття, В.В.Зеньковський зазначає: «Без перебільшення можна сказати, що вся сучасна культура з її технічними досягненнями присипляє нас духовно, заглушує запити до духу, – і ми, як старозавітний Ісав, продаємо своє духовне первородство за «сочевичну юшку», за ті дрібні й поверхові наші захоплення, що сприяють нашому духовному приспанню» [5, с.5]. Від наявності чи відсутності в науково-